

DERS TANITIM ve UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U+L (saat/hafta)	Türü (Z / S)	Yerel Kredi	AKTS
Katılımcı Tiyatro	THR 413	Bahar	03+00+00	Seçmeli	3	5
Akademik Birim:	Tiyatro Bölümü					
Öğrenim Türü:	Örgün Eğitim					
Ön Koşullar	-					
Öğrenim Dili:	İngilizce					
Dersin Düzeyi:	Lisans					
Dersin Koordinatörü:	- -					
Dersin Amacı:	Katılımcı Tiyatro dersi, tiyatroyu yalnızca sanatsal bir temsil pratiği olarak değil, aynı zamanda topluluk, diyalog, eğitim ve kolektif deneyimle bağlantılı katılımcı ve toplumsal olarak etkileşimli bir süreç olarak ele alır. Bertolt Brecht, Augusto Boal, David Diamond ve Jonathan Fox gibi uygulamacı ve kuramcılardan yola çıkan ders; Ezilenlerin Tiyatrosu, Playback Theatre, belgesel tiyatro ve Lehrstück kuramı gibi katılımcı ve müdahale temelli performans pratiklerini öğrencilere tanıtır. Ders, öğrencilere tiyatroyu toplumsal düşünme, iletişim ve etkileşim alanı olarak anlayabilmeleri için hem kuramsal hem de pratik bir temel sağlamayı amaçlamaktadır. Kuramsal tartışmalar, doğaçlama çalışmaları, kolektif üretim süreçleri ve performans deneyleri aracılığıyla öğrenciler, tiyatronun toplumsal gerçekliklerle nasıl ilişki kurabileceğini ve seyirci katılımına dayalı yeni performans biçimleri nasıl yaratabileceğini araştırırlar. Öğrenciler, toplumsal durumları tiyatral açıdan analiz etmeyi, iş birliğine dayalı çalışma yöntemleri geliştirmeyi ve güncel toplumsal ve kültürel meselelere yanıt veren performans projeleri üretmeyi öğrenirler.					
Dersin İçeriği:	Ders kapsamında Katılımcı Tiyatro'nun tarihi ve gelişimi, katılımcı performans pratikleri, tiyatro ve toplumsal değişim, seyirci etkileşimi ve topluluk temelli performans gibi temel konular ele alınmaktadır. Bunun yanı sıra ders; Bertolt Brecht, Augusto Boal, David Diamond ve Jonathan Fox gibi uygulamacıların kuramsal yaklaşımlarını, belgesel tiyatro ve Lehrstück kuramını; Ezilenlerin Tiyatrosu ve Theatre for Living yaklaşımlarını; Playback Theatre ve kolektif hikâye anlatımını; doğaçlama ve devising yöntemlerini; ayrıca tiyatro, eğitim, politika ve gündelik yaşam arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Ders ayrıca iş birliği, doğaçlama, kolektif üretim ve toplumsal etkileşim odaklı performans pratiklerine yoğunlaşan uygulamalı atölyeler ve performans deneylerini de içermektedir. Öğrenciler, katılımcı ve topluluk odaklı tiyatro yöntemleri aracılığıyla güncel toplumsal ve kültürel meseleleri araştırarak kısa performans projeleri geliştirirler.					
Dersin Öğrenme Çıktıları (ÖÇ):	1- Katılımcı tiyatro ve katılımcı performans pratikleri içerisindeki temel yaklaşımlar hakkında kuramsal ve pratik bilgi edinmek. 2- Tiyatro, toplum, topluluk ve sosyal etkileşim arasındaki ilişkiyi sanatsal ve eleştirel perspektiflerden analiz etmek. 3- İşbirliğine ve katılıma dayalı çalışma yöntemleri aracılığıyla güncel toplumsal ve kültürel meselelerden yola çıkan performans projeleri geliştirmek. 4- Doğaçlama, kolektif üretim, seyirci etkileşimi ve topluluk odaklı performans pratikleri konusunda uygulamalı beceriler kazanmak.					
Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Ders; kuramsal dersler, seminer tartışmaları, performans analizleri, uygulamalı atölyeler, doğaçlama çalışmaları, kolektif üretim süreçleri, saha araştırmaları ve pratiğe dayalı performans projelerinden oluşmaktadır.					

HAFTALIK PROGRAM

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Derse giriş, proje konularının tanıtımı, Katılımcı Tiyatro kavramının tanıtımı	
2	Paulo Freire ve onun Ezilenlerin Pedagojisi yaklaşımının, Augusto Boal'ın Ezilenlerin Tiyatrosu anlayışının temeli olarak incelenmesi	Konuyla ilgili araştırma

3	Augusto Boal ve Ezilenlerin Tiyatrosu	Konuyla ilgili araştırma
4	Görünmez Tiyatro, Arzunun Gökkuşağı ve Kafadaki Polis – Augusto Boal tarafından geliştirilen diğer tiyatro biçimleri	Konuyla ilgili araştırma
5	Fritjof Capra'nın sistem kuramının, Augusto Boal'ın Ezilenlerin Tiyatrosu yaklaşımının bir devamı olarak David Diamond'ın Theatre for Living anlayışının temeli olarak incelenmesi	Konuyla ilgili araştırma
6	David Diamond ve Theatre for living	
7	Jonathan Fox ve Jo Salas tarafından geliştirilen Playback Theatre'a giriş. Playback Theatre'ın temel prensipleri, hikâye paylaşımı, spontan performans, dinleme ve topluluk oluşturma süreçleri.	Konuyla ilgili araştırma
8	Playback Theatre uygulamaları ve keşif süreçleri.	Konuyla ilgili araştırma
9	Bertolt Brecht'in Lehrstück (öğretici oyun) kuramının incelenmesi.	Konuyla ilgili araştırma
10	Bertolt Brecht'in Lehrstücke çalışmalarının pratiği ve keşif süreçleri.	Konuyla ilgili araştırma
11	Bertolt Brecht ve Müdahale Tiyatrosu: "küçük ve hareketli mücadele birlikleri" anlayışı ile 1920'lerin Ajitprop Tiyatrosu'nun KatılımcıTiyatro'nun erken dönem örneklerinden biri olarak ele alınması.	Konuyla ilgili araştırma
12	Belirli hedef gruplara yönelik Katılımcı Tiyatro uygulamaları.	Provalar
13	Belirli hedef gruplara yönelik Katılımcı Tiyatro uygulamaları.	Provalar
14	Stüdyo çalışmaları ve eleştiriler – Hedef gruba yönelik Katılımcı Tiyatro projesinin sunumu.	Final provaları

Kadir Has Üniversitesi'nde bir dönem 14 haftadır, 15. ve 16. hafta sınav haftalarıdır.

ZORUNLU ve ÖNERİLEN OKUMALAR

Ders notları haftalık bazda paylaşılacaktır.

DİĞER KAYNAKLAR

Tiyatro performansları ve atölye çalışmalarına ait video kayıtları
Katılımcı Tiyatro pratikleriyle ilgili belgesel filmler ve röportajlar
Saha araştırmaları ve topluluk temelli gözlem çalışmaları
Konuk sanatçılar ve atölye yürütücüleri
Dijital arşivler, çevrimiçi makaleler ve görsel-işitsel materyaller
Prova alanları ve stüdyo temelli uygulamalı çalışmalar
Öğrenciler tarafından geliştirilen performans projeleri ve sunumlar

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı (%)
Katılım	14	10
Uygulama	6	20
Arazi Çalışması	1	10
Proje	1	15
Ödev	2	10
Sunum/Jüri	1	10
Diğer Uygulamalar (seminer, stüdyo kritiği, workshop vb.)	4	10
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler (okuma, bireysel çalışma vb.)	1	5
Final Sınavı	1	10
Total:	31	100

İŞ YÜKÜ HESAPLAMASI

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yüğü (saat)
Ders Saati	14	3	42
Uygulama	6	2	12
Arazi Çalışması	1	4	4
Proje	3	3	9
Ödev	2	4	8
Sunum/Jüriye Hazırlık	14	1	14
Diğer Uygulamalara Hazırlık	4	3	12
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler	4	3	12
Final Sınavı	1	12	12
Toplam İş Yüğü (saat):			125

1 AKTS = 25 saatlik iş yükü

PROGRAM YETERLİLİKLERİ (PY) ve ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) İLİŞKİSİ

#	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10	PY11	PY12
OC1												
OC2												
OC3												
OC4												

Katkı Düzeyi: 1 Düşük, 2 Orta, 3 Yüksek

